

Шевченко О.С., Національна
академія внутрішніх справ

МОВНИЙ КОНСЕНСУС - ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ
СОЛІДАРНОЇ УКРАЇНИ

*«Скільки мов ти знаєш,
стільки разів ти людина»
Гете*

Оскільки мова є синтезом національно-державницького ества, фокусом і виразником його бачення, мовне питання виходить за суто лінгвістичні межі й набуває гострого

політичного, соціального, ідеологічного характеру. Аджемоваформуєнацію, націябудує державу, держава бережемову, бомова - цегенетичний код нації, константа державноїсамодостатності, самобутності, самоцінності, неповторності. Мова - цематеріалізованасвідомість, яка є основою формування й утвердження морально- психологічногоявища - україноцентризму, тобтопогляду на світ з Україникрізь призму українськихцінностей.

Спрямованість мовної політики української держави полягає у розв'язанні соціально-політичних суперечностей у мовній сфері, у сприянні консолідації українського суспільства.

Мовна політика держави повинна спиратися на конституційне положення щодо української мови як єдиної державної мови з одночасним сприянням з боку держави розвитку мов національних меншин і закріпленні заходів такого сприяння у законодавчій сфері.

Визнання другорядних мов в Україні повинне досягатися застосуванням ефективних соціальних і культурно- просвітницьких засобів впливу, гармонізації міжетнічних відносин, утвердження гуманістичних загальнонаціональних цінностей і європейських стандартів толерантності.

Саме суспільну єдність і пов'язану з нею стабільність уважають головною метою мовної політики більшість урядовців і юристів, а також науковців, що її досліджують. Інакше кажучи, обмеження вжитку меншинних мов не має заходити так далеко, щоб викликати образи, протести й / або відчуження їхніх носіїв.

Міністерству освіти та науки України потрібно налагодити проведення науково-практичних конференцій, присвячених практиці викладання іноземних мов та використання їх у навчальному процесі. Узагальнивши досвід, отриманий у ході таких конференцій, слід розробити рекомендації для відділів освіти на місцях, передбачити організаційні й фінансові можливості налагодження прямих контактів між різними державами для обміну досвідом та навчально-методичними матеріалами.

Варто рекомендувати МОН розширити практику надання вищої освіти в провідних вищих навчальних закладах України з

поєднанням спеціальностей українська мова та одна з європейських іноземних мов. Для випускників комбінованих спеціальностей має бути передбачене право викладання обох предметів у навчальних закладах відповідних рівнів акредитації [1, с. 302-303, 356-357].

Немає сумніву в тому, що володіння двома або кількома мовами збагачує людину додатковими знаннями інших культур і можливістю вільного спілкуватися з іноземцями» [2, с. 7-8].

Проте, необхідно зауважити, що визнаннядвохмов в однійкраїнідержавними мовами завжди є станом нестійкоїрівноваги, щомаєтенденціюабо до перетворення на одномовність, або до розпадуєдиноїдержави на частини за мовноюознакою. Отже, ситуаціядвомовності є неприродна, нестабільна, навітьзагрозлива та руйнівна, вона визначається не гармонійноювзаємодієюмов, а конфліктом і боротьбою, яка триватимедоти, доки на територіїдержави не переможе одна мова.

Як висновок зазначимо, що для побудови солідарної держави в Україні, на законодавчому рівні повинна визнаватисяєдина державна мова - українська.Водночас, ми, українці, повинні знати, сприяти поширенню іноземних мов у нашій державі, але на засадах другорядних мов, з метою стати повноправним членом Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. Мовна ситуація в Україні: між конфліктом і консенсусом. - К.: ІПіЕНД імені І.Ф. Кураса НАН України, 2008. - 398 с.
2. Масенко Л. Мова і політика. - К., 1999.
3. Брызгунов Ю. Мовнатенденція - як результат економічної? // Молодь України, 18 травня 2001 р.
4. Мовні конфлікти і гармонізація суспільства: Матеріали наукової конференції: 28-29 травня 2001 року. - К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2002. - 222 с.